వెంటాడే పాట

"రావోయ్ బావ, రా... నీ కోసమే చూస్తున్న... గింతాల్చెమయితెల్లనోయ్?... సరెగని, చెల్లేది?"

వస్తున్న రాజిరెడ్డి కెదురెల్లి బస్సు దగ్గరకు తీసుకొస్తూ అన్నాడు నర్సింగరావు.

"అంత దూరం ఆడవాళ్ళెందుకు తియ్యవోయ్... చిన్న పిల్లలతోని కష్టమైతదని నేనే చెప్పా... అయినా నేనొస్తే చాలదా...? మీ కాళ్ళే కావల్నా...? గంత పక్షపాత మెందుకయ్?" అని నవ్వుతూ బస్సెక్కాడు రాజిరెడ్డి.

"సరే తియ్యి... మాటలైతే బాగనే నేర్సినావు..." రాజిరెడ్డితోనని క్రిందున్న వాళ్ళను బస్సెక్కిస్తున్నాడు నర్సింగరావు.

"వస్తున్నావా తమ్మి...రా...పొద్దునాయె..." నర్సయ్య కెదురెల్లి తీసుకొచ్చి బస్సెక్కించి, తాను ఎక్కాడు నర్సింగరావు.

"పెండ్లి పిల్లగాడు వెళ్ళిపోయిండానె అన్న" బస్సులో కూర్చుంటూ అన్నాడు నర్సయ్య.

"తమ్మని, చెల్లెను తోడిచ్చి జీపుల పంపిచ్చిన – మన కాల్చెమైనా అక్కడ పనులాగద్దని" అన్నాడు నర్సింగరావు.

"అందరెక్కినట్టే కదా...!" స్టీరింగ్ చేతిలోకి తీసుకుంటూ అన్నాడు డ్రైవర్.

"ఐదు గంటలకు బయలెల్లాలనుకుంటిమి... ఇక్కన్నే ఆరున్నరాయె... పన్నెండు గంటలకే పెండ్లి ముహూర్తముంది. ఓ గంటన్న ముందు జేరాలె... తొందరగ పోనియ్ బస్సు..." అన్నాడు నర్సింగరావు.

"నాదేం అల్చెంసార్...స్టార్ట్ చేసిన్నంటె విమానం పెయినట్టు పోవాలె బస్సు... గాల్లె తీసుకపోత..." అంటూ బస్సు స్టార్ట్ చేసాడు డ్రైవర్.

"గాల్లె తీసుకపోయి మమ్ముల గాల్లె కలపకు... భూమ్మీదనే నడిపియ్యి బస్సును... శుభకార్యానికి పోతున్న బస్సు. కొంచెం సైలంగనే పోనియ్యి..." అన్నాడు నర్సింగరావు.

"మీకు భయమేం లేదు సార్!" అని స్టీరింగ్ తిప్పాడు డ్రైవర్.

బస్సు కదిలింది. బస్సులో ఒకర్నొకరు ఆప్యాయంగా పలుకరించుకుంటున్నారు. వరుసలు పెట్టి పిలుచుకుంటున్నారు. పరాచికాలాడుకుంటున్నారు. జోకులేసు కుంటున్నారు. నవ్వుతూ కేరింతలు కొడుతున్నారు. వాళ్ళందరి ముఖాల్లో

ఆనందముంది. పెళ్ళికెళుతున్నామన్న సంబరముంది. నర్సింగరావు తమ్ముని పెళ్ళి బాగానే చేస్తున్నాడని ముచ్చటించుకుంటున్నారు.

"ఏమేయ్... అక్కడకి పోయేదాక పరిగడుపేనా?" అన్నాడు రాంరెడ్డి. నర్సింగరావు, రాంరెడ్డి బావ, బావమరుదుల వరుసతో పిలుచుకుంటారు.

"పొద్దున్న పూర్తిగెక్కలేదు. నీ కడుపు కొట్టుక పోతందా?...ఆకలి బాగైతందా?... కరీంనగర్ పోయేదాకా లేవు... అక్కడందరికి టిఫిన్ తినిపిచ్చి టీ తాగిపిస్త" అన్నాడు నర్సింగరావు.

"సరె తియ్యి... నీ మాటమీద నమ్మకంతోని ఊరుకుంటన్న..."

వాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా వుంది... బయట మంచి చల్లటిగాలి వీస్తుంది. ఉదయం పూట కావడం వల్ల రోడ్డు మీద ఎదురొచ్చే వాహనాల రద్దీ లేదు. అందువల్ల బస్సు వేగంగా పరుగిడుతుంది... కొందరు మాటల్లో పడ్డారు. కొందరు కునికిపాట్లు పడుతున్నారు.

"స్టీరియో ఆన్ చెయ్..." డ్రైవర్‌తో అన్నారెవరో. 'అలాగే' అంటూ స్టీరియో ఆన్ చేసాడు డ్రైవర్.

"లే...లే...లే...లే...లేలేలే నా రాజా..." పాట సాగుతోంది. కొందరి నిద్ర మత్తు వదిలింది. పాటల నెంజాయ్ చేస్తున్నారు. తర్వాత మరికొన్ని పాటలేసాడు... పాటలు వింటూ కొందరు మాట్లాడుతుంటే, కొందరు కళ్ళు మూస్తున్నారు. కొద్దిసేపయింతర్వాత కాసెట్ మార్చాడు డ్రైవర్.

"దొర ఏంటిదిరో? దొరతన మేంటిదిరో?

పార మనది... పలుగు మనది...

దొర ఎవ్వడురా? దొరతన మేడిదిరా?..." గద్దర్ కంఠం బస్సులో ప్రతిధ్వనిస్తోంది... ఆ పెళ్ళిబస్సులో ఉన్నవాళ్ళ హృదయాలన్నీ జల్లుమన్నాయి. నిద్రపోతున్నవాళ్ళ మత్తు దూరంకాగా సర్దుకు కూర్చున్నారు.

వాళ్ళ శరీరంలో రక్తం జల జలా ప్రవహిస్తోంది. నరాల్లోంచి విద్యుత్ ప్రవహిస్తున్నట్టుంది... ఆ పాట వింటుంటే తమకే తెలియని ఏదో భావం ముప్పిరిగొనగా గజిబిజిగా వుంది వాళ్ళకు.

ఆ బస్సులో మూడు రకాల మనుషులున్నారు. ఆ పాటలోని దొరల్లా దొరతనం సాగించుకొని, ఆ పాట లొచ్చింతర్వాత కుక్కిన పేమల్లా మారిన దొరలూ, వాళ్ళ వర్గంవాళ్లూ ఆ బస్సులో వున్నారు.

ఆ పాటలోని దొరల అణచివేతకు గురైనవాళ్ళు–తెలంగాణా గ్రామాలలో ఆ పాటలొచ్చిం తర్వాత ప్రశ్నించడం నేర్చుకున్నవాళ్ళూ, వాళ్ళ వర్గం వాళ్ళూ ఆ బస్సులో వున్నారు.

ఆ పాటల పాటలవాళ్ళ ప్రభావంవల్ల అల్లకల్లోలమైన ఊళ్ళలో ఆటుపోట్లు ననుభవిస్తున్నవాళ్ళూ ఆ బస్సులో వున్నారు.

ఆ బస్సులోని వాళ్ళంతా అలాంటి పాటలు తెలంగాణా గ్రామాలలో కల్గిస్తున్న

ప్రభావాన్ని ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో అనుభవిస్తున్నవాళ్ళే. ఆ పాటలతో నష్టపోయిన వాళ్ళూ, లాభపడినవాళ్ళూ, వాటి ప్రభావాన్ని నిత్య జీవితంలో అనుభవిస్తున్నవాళ్ళూ– ఆ పాటను వింటూ రకరకాల మనోభావాలకు గురవుతున్నారు.

ఆ పాట వాళ్ళకు వణుకు పుట్టిస్తుంది... ఆనందం కల్గిస్తుంది... ఆలోచించి జేస్తుంది... ఆదేశింప జేస్తుంది...

ఆ పాట వింటుంటే... ఆ బస్సులో వున్న కొందరికి. తమ పూర్వ వైభవం జ్ఞాపకం వస్తుంది... తమ తాతలు, తండ్రులు, తమవాళ్ళు గ్రామాల్లో సాగించుకున్న తీరు... తమ మాట కెదురే చెప్పని జనాలు... బానిసల్లా అణిగిమణిగి వున్న జనాలు... గడీలు...లోగిల్లు... దొరతనాలు... అయ్యబాంచెన్ బ్రతుకుగాళ్లు– అన్నీ జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి. ఈ పాటలొచ్చింతర్వాత పాలేర్లుగా, బానిసోల్లుగా బ్రతికినవాళ్ళే ఎదురుతిరుగడం, తను అధికారం చేజారి పోవడం, తాము కుక్కిన పేన్లుగా మారినట్టయిపోవడం జ్ఞాపకం వచ్చి తమలో తామే పండ్లు నూరుకుంటున్నారు.

ఆ పాట వింటుంటే బస్సులోని మరికొందరికి–

తమ వాళ్ళు అవ్వ బాంచెను, అయ్య బాంచెనని బ్రతకడం, దొరలతో, పటేండ్లతో రారా పోరా అనేతప్ప పిలువబడక పోవడం...దొరల పాదాల క్రింద నలిగిపోవడం... తీవ్రమైన అణచివేత... స్త్రీలపై లైంగిక దోపిడీ... కొందరికి బడికెళ్ళడానికి కూడ దొర అనుమతే అవసరం కావడం... జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి... ఈ పాటలు, పాటలవాళ్ళు తెలంగాణా గ్రామాలల్లోకి వచ్చింతర్వాత తమ బ్రతుకుల్లో ఎంతో కొంత మార్పు రావడం మదిలో మెదిలి ఆ పాట వాళ్ళ చెవులకు శ్రావ్యంగా వినబడుతుంది. తారకమంత్రంలా చెవులకు సోకుతోంది. వాళ్ళకా పాట వింటుంటే ఆనందమే కల్గుతుంది.

ఇంకొందిరి కాపాట వింటుంటే–

ఆ పాటలొచ్చింతర్వాత ఊళ్ళలో అలజడి, అల్లకల్లోలం లాంటి వేర్పడడం–పోలీసుల బూట్ల టకటకలు– తుపాకీ మోతలు– ఇద్దరి మధ్య సామాన్య ప్రజల నలిగిపోవడం– ఏ వర్గంతో సంబంధం లేకున్నా శిక్షలకు గురికావడం. అన్నీ... అన్నీ... జ్ఞాపకం వచ్చి, వాటివల్ల మంచే జరుగుతుందో – చెడ్డే జరుగుతుందో తమకే తెలియక వెన్నుపూసలో వణుకు పుట్టుకొస్తుంది. నరాల్లోంచి రక్తం చిమ్ముకొస్తున్నట్టనిపిస్తుంది.

'ఈ పాటలొచ్చిం తర్వాత ఊళ్ళన్ని బెగ్గం పాడయ్యాయి.'

'ఊళ్ళకు వెలుగొచ్చింది...'

'తెలంగాణా గ్రామాల్లో ఎక్కడ చూసినా ఇవే పాటలు...'

'గాలిలా, చాపకింది నీరులా జనాల్లో వ్యాపించాయి...'

ఆ పాట వింటూ తమలో తామే రకరకాలుగా అనుకుంటున్నారు. కొద్ది క్షణాల్లో ఆ పాట వాళ్ళలో ఎన్నో ఆలోచనలను రేకెత్తించింది. ఎంతో జీవితాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకునేలా చేసింది. ఎంతో మానసిక వత్తిడికి గురి చేసింది.

ఆ పాట ఇంకా సాగుతూనే వుంది.

"పెళ్ళికి పోవుకుంట గీ పాటలేంది...? బంద్ జెయ్యి..." కొంచెం కోపంగా అన్నాడు మోహన్‌రావ్.

"డ్రైవర్ సాబ్, పాట బందు సెయ్యి..." అన్నాడు రాజిరెడ్డి.

"ఎందుకు బందుజెయ్యాలె, ఉండనియ్యండ్రి..." అని హుషారుగా బస్సు నడిపిస్తున్నాడు డ్రైవర్.

"గీ పాటలే ఉన్నయా నీ దగ్గర...?" లేచి డ్రైవర్ దగ్గరి కెళ్ళి అన్నాడు మోహన్‌రావ్.

"నా దగ్గెరన్ని క్యాసెట్లున్నయి సార్, దేవుని పాటల క్యాసెట్లున్నయి. లవ్వు పాటలయున్నయి. ఇగో, గివ్విగూడున్నయి... నాకైతె అన్నిటికంటె గివ్వే మంచిగనిపిత్తయి..." అన్నాడు డ్రైవర్. 'వీడుగూడ వాళ్ళోడే...' తనలో తాననుకున్నాడు మోహన్‌రావ్... "లోపలేసి తోమితె గప్పుడేర్పడుతది. పెండ్లికి పోవుకుంటూ గీపాటలెయ్యద్దు..." అని తానే స్విచ్ ఆఫ్ చేసాడు మోహన్‌రావు.

డ్రైవర్ అతన్ని కోపంగా చూసి బస్సు నడుపుతున్నాడు. ఏదో అనబోయిన డ్రైవర్‌ని "పోనీలే... ఇప్పుడు పాటలొద్దు. బస్సు తొందరగ పోనియ్యి..." అని ఆపేసాడు నర్సింగరావు.

"గీ పార్టోల్ల పాటలకు రష్యాలనే కాలం చెల్లింది..."

"కాని ఇక్కడ వీటికే కాలముంది..."

ఆ బస్సులో వున్నవాళ్ళు ఉద్యోగరీత్యా ఒకరికొకరు తెలిసిన వారే అయినా, మిత్రులు అయినా, సమయం వచ్చేసరికి తమ తమ స్వభావాలను వెల్లడిస్తారు.

పెళ్ళి బస్సులో రాజకీయ చర్చలు ప్రారంభమవడం గమనించిన నర్సింగరావు "సరదాగ మాట్లాడుకోవాలెగని రాజకీయాలెందుకు...? కాలం మంచిగ లేదు కరీంనగరొచ్చేసింది. టీ తాగిపిస్త" అని హోటల్ దగ్గర బస్సాపమన్నాడు నర్సింగరావు.

అందరూ టిఫిన్ తిని, టీ తాగి బస్సెక్కారు.

డ్రైవర్ హుషారుగా ఈలవేస్తూ బస్సు స్టార్ట్ చేశాడు. బస్సు గమ్యస్థానం వైపు పరుగుతీస్తోంది. బస్సులో వున్నవాళ్ళు మాటల్లో పడినా ఆ పాట వాళ్ళను వెంటాడుతూనే వుంది. ఆ పాటలోని భావం, కంఠం వాళ్ళను నిలదీస్తోంది. కొందరి కానందాన్నిస్తూ, మరికొందరి కాందోళన కలిగిస్తూ, ఇంకొందరిలో అలజడి సృష్టిస్తూ గాలితోపాటు వాళ్ళందర్నీ వెంటాడుతోందా పాట.

● *ఆంధ్రజ్యోతి, ప్రజాశక్తి దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక–1991* ●

★ ★ ★